

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către condamnatul Pendus Alexandru, prin care solicită casarea deciziilor Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2017 și din 07 februarie 2018,

C O N S T A T Ă :

1. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Rîșcani/ din 26 aprilie 2017, a fost admisă cererea condamnatului Pendus Alexandru, privind reducerea termenului de pedeapsă în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXV-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. În temeiul art. 13 alin. (1) lit. c) Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXV-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, i-a fost redusă pedeapsa lui Pendus Alexandru, termenul rămas neispășit cu 1/5 ce constituie 1 an 10 luni și 12 zile din partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ungheni din 10.12.2012.

2. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a stabilit că, condamnatul Pendus Alexandru a fost condamnat conform sentinței judecătoriei Ungheni din 10.12.2012 în baza art. 151 alin. (4) Cod penal cu aplicarea art. 85 Cod penal la 14 ani de închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Instanța a indicat că conform art. 13 alin. (1), (2) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016 *„Persoanei condamnate la închisoare căreia nu i se pot aplica prevederile art. 6–9, 11 sau 12 i se reduce termenul de pedeapsă în partea neexecutată la data intrării în vigoare a prezentei legi după cum urmează: a) cu o treime, dacă este condamnată pe un termen de pînă la 7 ani inclusiv; b) cu o pătrime, dacă este condamnată pe un termen de la 7 la 10 ani; c) cu o cincime, dacă este condamnată pe un termen mai mare de 10 ani. Prevederile alin. (1) din prezentul articol nu se aplică persoanei care cade sub incidența art. 10 alin. (1) lit. a), c), e), i), j).”*.

Astfel, prima instanță a statuat că, cererea condamnatului este parțial întemeiată și urmează a fi aplicate prevederile art. 13 alin. (1) lit. c) al Legii privind amnistia în

legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016.

3. Hotărârea primei instanțe a fost atacată cu recurs de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Rîșcani, Arcer Alexandru, prin care a solicitat casarea încheierii, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care, să fie respinsă integral ca neîntemeiată cererea condamnatului, invocând că, prima instanță nu a luat în considerație faptul că Pendus Alexandru a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Codul penal cu aplicarea art. 85 Codul penal. De asemenea condamnatul nu s-a adresat cu cerere și nu a fost examinat în cadrul comisiei penitenciarului, în vederea verificării posibilității aplicării Legii cu privire la amnistie în privința sa.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2017, recursul declarat a fost admis, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de recurs a indicat că, prima instanță nu a luat în considerație faptul, condamnatul, nu s-a adresat cu cerere administrației penitenciare în vederea verificării raportului posibilității aplicării Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXV-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nu a fost caracterizat și evaluat psihologic și neîntemeiat a aplicat în privința condamnatului Pendus Alexandru, Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXV-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și anume a aplicat în privința condamnatului prevederile art. 13 alin. (1) lit. c) al Legii și i-a fost redus termenul rămas neexecutat de pedeapsă cu 1/5 ce constituie 1 an 10 luni 12 zile, din partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ungheni din 10 decembrie 2012.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, hotărârea adoptată de către prima instanță nu este motivată, iar probele anexate la dosar nu au fost verificate și apreciate.

5. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Rîșcani/ din 16 noiembrie 2017, a fost admisă cererea condamnatului Pendus Alexandru, privind reducerea termenului de pedeapsă în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXV-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Conform art. 13 alin. (1) lit. c) Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXV-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, i-a fost redusă pedeapsa lui Pendus Alexandru, termenul rămas neispășit cu 1/5 ce constituie 1 an 11 luni și 16 zile din partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ungheni din 10.12.2012.

6. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a stabilit că, condamnatul Pendus Alexandru a fost condamnat conform sentinței judecătoriei Ungheni din 10.12.2012

în baza art. 151 alin. (4) Cod penal cu aplicarea art. 85 Cod penal la 14 ani de închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Instanța a indicat că conform art. 13 alin. (1), (2) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016 „*Persoanei condamnate la închisoare căreia nu i se pot aplica prevederile art. 6–9, 11 sau 12 i se reduce termenul de pedeapsă în partea neexecutată la data intrării în vigoare a prezentei legi după cum urmează: a) cu o treime, dacă este condamnată pe un termen de pînă la 7 ani inclusiv; b) cu o pătrime, dacă este condamnată pe un termen de la 7 la 10 ani; c) cu o cincime, dacă este condamnată pe un termen mai mare de 10 ani. Prevederile alin. (1) din prezentul articol nu se aplică persoanei care cade sub incidența art. 10 alin. (1) lit. a), c), e), i), j).*”.

Astfel, prima instanță a statuat că, cererea condamnatului este parțial întemeiată și urmează a fi aplicate prevederile art. 13 alin. (1) lit. c) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016.

7. Hotărârea primei instanțe a fost atacată cu recurs de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Rîșcani, Arcer Alexandru, prin care a solicitat casarea încheierii, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care, să fie respinsă integral ca neîntemeiată cererea condamnatului, invocând că, prima instanță nu a luat în considerație faptul că Pendus Alexandru a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Codul penal cu aplicarea art. 85 Cod penal. De asemenea condamnatul nu s-a adresat cu cerere și nu a fost examinat în cadrul comisiei penitenciarului, în vederea verificării posibilității aplicării legii cu privire la amnistie în privința sa.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2018 recursul declarat a fost admis, casată încheierea, rejudecată cauza și respinsă cererea condamnatului privind aplicarea amnistiei.

8.1 Pentru a decide astfel, instanța de recurs a indicat că, prima instanță eronat a admis demersul condamnatului în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016 (Monitorul Oficial nr. 293-305/632 din 09.09.2016), or condamnatul Pendus Alexandru nu întrunește condițiile prevăzute la art. 10 alin. (1) lit. j) Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, adică, lui Pendus Alexandru i-a fost efectuat cumul de sentințe printre care conțin infracțiuni ce cad sub incidența prevederilor art. 10 alin. (1) lit. d) a Legii sus-menționate. La fel, instanța de apel a reiterat faptul că, pentru a fi micșorată pedeapsa în baza Legii cu privire la amnistia, solicitantul trebuie să întrunească condițiile stabilite în legea respectivă.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, de către prima instanță nu au fost apreciate corect probele prezentate, fiind omis faptul că lui Pendus Alexandru i-a fost aplicată pedeapsa prin cumul de sentințe care conțin infracțiuni ce nu permit aplicarea prevederilor Legii cu privire la amnistie sus menționată și ca drept consecință decade dreptul condamnatului de a-i fi redus termenul pedepsei. Mai mult, instanța de apel a reținut că interdicția stabilită la art. 10 alin. (1) lit. j) al Legii respective este aplicabilă și în cazul cumulului de sentințe, deoarece presupune comiterea mai multor infracțiuni și relevă un grad prejudiciabil mai mare. La caz, Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova trebuie interpretată ca având interdicție de a aplica amnistia atât în cazul concursului de infracțiuni, cât și în cazul cumulului de sentințe.

9. Decizia instanței de recurs, este atacată cu recurs în anulare de către condamnatul Pendus Alexandru, fără a invoca nici un temei prevăzut de art. 453 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu emiterea unei decizii prin care să fie aplicate prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016 (Monitorul Oficial nr. 293-305/632 din 09.09.2016).

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac,

reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2018, adoptată asupra chestiunilor prevăzute de art. 469 alin. (1) Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 07 februarie 2018, este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare.

În consecință, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

11. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1), art. 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Pendus Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 07 februarie 2018, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **04 decembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor